

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 86/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], t. č. v [REDAKČIA], zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Peružek, s. r. o., Hollého 20, Hlohovec, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Peružek, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 204/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 204/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že krajský súd, ktorému podal cestou Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) odvolanie (19. januára 2015), dosiaľ v odvolacom konaní vykonal len administratívne úkony. Napriek viacerým urgenciám zákonný sudca dosiaľ o odvolaní nerozhodol, hoci od jeho podania ubehli už dva roky. Sťažovateľ sa obrátil na predsedu krajského súdu so sťažnosťou na prieťahy v konaní, ktorá bola uznaná za dôvodnú, napriek tomu krajský súd vo veci samej naďalej nekoná. Podpredseda krajského súdu v odpovedi na sťažnosť uviedol, že prieťahy sú objektívneho charakteru z dôvodu veľkého počtu pridelených vecí v danom senáte, ktoré vybavuje podľa postupnosti, a že o odvolaní sťažovateľa rozhodne v druhom polroku 2017. Podľa sťažovateľa predmetné odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepredstavuje skutkovo ani právne zložitú vec. Zo strany sťažovateľa nedošlo k žiadnym prieťahom. Nečinnosťou krajského súdu môže pre sťažovateľa vzniknúť škoda, ktorú mu nik neuhradí.

3. Sťažovateľ požaduje priznať aj primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ktoré odôvodňuje tým, že krajský súd v napadnutom konaní neposkytol právo na súdnu a inú právnu ochranu a neodstránil ani stav právnej neistoty.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 204/2015 porušil právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] t. č. [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Krajskému súdu Bratislava sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 204/2015 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 Eur (slovom dvetisíc eur), ktoré je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 307,75 Eur, ktorú je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, reálnosť ktorej

by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

8. Sťažovateľ sa prostredníctvom podanej ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu z dôvodu, že je nečinný a jeho postup je neefektívny, pretože od podania odvolania dosiaľ nevykonal žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu o odvolaní.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru ústavný súd konštatuje, že pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 28/01, I. ÚS 257/08).

12. V danom prípade ústavný súd zobral do úvahy skutočnosť, že od podania sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi krajského súdu uplynula doba (necelé dva mesiace), ktorú nemožno považovať za takú, ktorá by signalizovala porušenie ústavných

práv sťažovateľa. Okrem toho podpredseda krajského súdu v odpovedi na uvedenú sťažnosť uviedol, že vec bude sledovať za účelom zabezpečenia plynulého vybavenia predmetnej veci až do vrátenia spisu súdu prvého stupňa. Preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v časti týkajúcej sa obdobia od podania sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi krajského súdu odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

13. Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovelo (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

14. Ústavný súd vychádzajúc zo sťažnosti, jej príloh a svojich zistení konštatuje, že priebeh napadnutého konania toho času nenasvedčuje, že v ňom došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na základe skutočností uvedených sťažovateľom (pozri bod 2) nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať namietaný postup krajského súdu za taký, ktorý by bolo možné hoci aj vzhľadom na celkovú dĺžku tohto konania kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“, a to aj preto, že jeho sťažnosť bola podaná v čase, keď krajský súd predložil spis na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky o podanej námietke zaujatosti.

15. Argumenty sťažovateľa navyše vôbec nepresvedčili ústavný súd o opísanom období neodôvodnenej nečinnosti krajského súdu, pretože sťažovateľ síce odvolanie podal 19. januára 2015, samotný spis s odvolaním bol po vykonaní úkonov súdu prvého stupňa

predložený odvolaciemu súdu až 24. apríla 2015. Navyše, z dôvodu podaných námietok zaujatosti bol v súčasnosti spis predložený nadriadenému súdu, ktorý o nich bude rozhodovať, pričom obdobie rozhodovania o námietkach zaujatosti nemožno pripísať na vrub krajskému súdu.

16. Nečinnosť krajského súdu v období od 24. apríla 2015 do predloženia námietky zaujatosti nadriadenému súdu (25. január 2017) možno hodnotiť ako priet'ahy v konaní. Z judikatúry ústavného súdu však vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 42/01). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

17. Po posúdení dĺžky odvolacieho konania začatého na okresnom súde 19. januára 2015 ústavný súd konštatuje, že nedostatky v postupe krajského súdu nevykazujú zatiaľ takú intenzitu, ktorá by mala ústavný rozmer.

18. Ústavný súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že hoci doterajší postup krajského súdu v napadnutom konaní nebol celkom bez priet'ahov, ich intenzita

s prihliadnutím na všetky okolnosti konania krajského súdu vedeného pod sp. zn. 6 Co 204/2015 nedosiahla taký stupeň závažnosti, že by to mohlo viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom súčasný stav konania nevyklučuje definitívne možnosť prerokovania predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa v nej uplatnenými nezaoberal.

21. Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nezakladá prekážku rozhodnutej veci v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2017